

Početna Stranica > ... > [Novac/novčana Potraživanja](#) > [Sporovi Male Vrijednosti](#) > [Latvija](#)

Sporovi male vrijednosti

 Latvija

Sadržaj omogućio



European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

1 Postojanje posebnog postupka za sporove male vrijednosti

U Latviji su 15. siječnja 2018. na snagu stupile izmjene Zakona o parničnom postupku, u kojima su riječi „sporovi male vrijednosti” zamijenjene riječima „sporovi u okviru pojednostavnjenih postupaka”.

Sudac pokreće pojednostavnjeni postupak na temelju pisanog zahtjeva ako glavica duga ili, u slučaju zahtjeva za naplatu uzdržavanja, ukupni iznos plaćanja ne prelazi 2500 EUR na dan podnošenja zahtjeva. U slučaju zahtjeva za naplatu tražbina za uzdržavanje ukupni iznos plaćanja odnosi se na svako dijete posebno (članak 250.¹⁹ stavak 2. [Zakona o parničnom postupku](#)).

Pojednostavnjeni postupak uređen je poglavljem 30. člancima od 250.¹⁸ do 250.^{27.A} i poglavljem 54.¹ člancima od 440.¹ do 440.¹² Zakona o parničnom postupku³.

1.1 Područje primjene postupka, prag

Sporovi u okviru pojednostavnjenog postupka odnose se samo na zahtjeve za povrat novca i zahtjeve za naplatu tražbina za uzdržavanje (članak 35. stavak 1. točke 1. i 3. Zakona o parničnom postupku).

Odredbe nacionalnog zakonodavstva kojima je uređeno pitanje pojednostavnjenog postupka ne primjenjuju se na postupovna pravila koja se odnose na zahtjeve u pojednostavnjenom postupku prema Uredbi (EZ) br. [861/2007](#) Europskog parlamenta i Vijeća od 11. srpnja 2007. o uvođenju europskog postupka za sporove male vrijednosti, osim u pogledu žalbenog postupka protiv rješenja prvostupanjskog suda.

Za zahtjev se plaća državna pristojba (*valsts nodeva*) u sljedećim iznosima (članak 34. stavak 1. točka 1. Zakona o parničnom postupku):

- do 2134 EUR, 15 % potraživanog iznosa, ali ne manje od 70 EUR
- od 2135 EUR do 7114 EUR, tj. 320 EUR uvećano za 4 % od iznosa zahtjeva koji prelazi 2134 EUR.

U slučaju zahtjeva za naplatu tražbina za uzdržavanje djeteta ili roditelja ne plaća se državna pristojba.

1.2 Prijava postupka

U raspravama u sporovima u okviru pojednostavnjenog postupka sud slijedi opće sudske postupke u skladu s iznimkama parničnog postupka za sporove u okviru pojednostavnjenog postupka. Sudac pokreće pojednostavnjeni postupak na temelju pisanog zahtjeva.

Sudac neće pokrenuti pojednostavnjeni postupak na temelju zahtjeva ako zahtjev nije sastavljen u skladu s predloškom koji je odobrio Kabinet ministara.

Ako donese obrazloženu odluku o nepokretanju postupka na temelju zahtjeva, sudac je šalje tužitelju i određuje rok za otklanjanje nedostataka. Taj rok ne smije biti kraći od 20 dana od dana otpreme odluke. Protiv odluke

suca može se podnijeti žalba u roku od 10 dana od datuma izdavanja presude ili u roku od 15 dana od datuma dostave presude ako pojedinac ima boravište izvan Latvije.

1.3 Obrasci

Tužbeni zahtjev i očitovanje tuženika moraju biti sastavljeni u skladu s obrascima utvrđenima u prilogima Uredbi Kabineta (*Ministru kabinets*) br. 305 od 29. svibnja 2018. [o obrascima koji se koriste u pojednostavnjenom postupku](#). U prilogima toj uredbi nalaze se sljedeći obrasci:

1. Zahtjev za pojednostavnjeni postupak povrata novca (Prilog 1.)
2. Zahtjev za pojednostavnjeni postupak naplate tražbina za uzdržavanje (Prilog 2.)
3. Izjava o pojednostavnjenom postupku povrata novca (Prilog 3.)
4. Izjava o zahtjevu za pojednostavnjeni postupak naplate tražbine za uzdržavanje (Prilog 4.).

Uz pojedinosti o tužitelju i tuženiku u obrazac tužbe u okviru pojednostavnjenog postupka moraju se uključiti sljedeće informacije:

1. Naziv okružnog ili gradskog suda (*rajona (pilsētas) tiesa*) kojem se podnosi zahtjev: osim ako su se strane ugovorom dogovorile da će se spor rješavati na drugom mjestu, tužba protiv pojedinca mora se podnijeti sudu u mjestu njihova prijavljenog boravišta ili, u slučaju pravne osobe, u mjestu registriranog sjedišta (ako se tužba odnosi na djelatnost podružnice ili agencije pravne osobe, može se podnijeti i u mjestu u kojem se nalazi ta podružnica ili agencija).
Informacije o tome koji je sud nadležan te koji sud u skladu s tim treba navesti na obrascu mogu se pronaći na internetskom portalu <https://www.tiesas.lv/>, odjeljak *Tiesas* („Sudovi”), *Tiesu darbības teritorijas* („Mjesna nadležnost sudova”).
2. Zastupnika tužitelja treba navesti ako tužitelj želi da njegove interese na sudu zastupa druga osoba. Da bi druga osoba mogla djelovati kao zastupnik na sudu, potrebno je sastaviti punomoć (*pilnvara*), ovjeriti je kod javnog bilježnika i navesti u rubrici o osnovi zastupanja. Ako je zastupnik odvjetnik (*zvērīnāts advokāts*), zastupanje se mora potvrditi ugovorom (*orderis*), a ako će odvjetnik djelovati u ime stranke, to se mora potvrditi pisanom punomoći (koju u tom slučaju ne mora ovjeriti javni bilježnik).
3. Predmet zahtjeva: u obrascu moraju biti naznačena osporena prava i pravni odnosi između tužitelja i tuženika za čije postojanje ili nepostojanje podnositelj od suda traži potvrdu, pri čemu od suda traži zaštitu svojih zakonski zaštićenih prava ili interesa.
4. Način izračuna iznosa zahtjeva: u obrascu tužbe u okviru pojednostavnjenog postupka moraju biti prikazani glavnica duga, odnosno iznos duga bez kamata i ugovornih kazni, iznos svih ugovornih kazni, svih kamata dospjelih prema ugovoru ili zakonu te zbroj svih tih stavki.
5. U obrascu bi trebalo navesti činjenice na kojima tužitelj temelji svoj zahtjev i popratne dokaze, konkretne zakonske odredbe na kojima temelji zahtjev i, konačno, mjeru koju tužitelj traži od suda.
6. Zahtjev mora potpisati tužitelj ili njegov zastupnik, odnosno tužitelj zajedno sa svojim zastupnikom ako to sud zahtijeva. Zahtjevu je potrebno priložiti dokumente koji pokazuju da su provedeni svi zakonski propisani postupci koji se odnose na prethodno izvansudsko razmatranje predmeta te koji dokazuju činjenice na kojima se zahtjev temelji.

1.4 Pomoć

Zakonom o parničnom postupku nije predviđena posebna pravna pomoć u sporovima u okviru pojednostavnjenog postupka. Osoba može imati zastupnika u sporu u okviru pojednostavnjenog postupka.

Ako tužitelj želi da njegove interese na sudu zastupa druga osoba, a zahtjev podnese zastupnik, u zahtjevu treba navesti zastupnikovo ime, prezime, osobni identifikacijski broj i adresu za korespondenciju sa sudom ili, ako je zastupnik pravna osoba, njegov naziv, matični broj i sjedište. Zastupnik u građanskom postupku može biti svaka fizička osoba koja je navršila 18 godina, nije stavljena pod skrbništvo i ne podliježe nijednom ograničenju navedenom u članku 84. *Zakona o parničnom postupku*. Ako druga osoba treba biti zastupnik na sudu, mora se sastaviti punomoć ovjerena kod javnog bilježnika. Tužitelj može odrediti zastupnika usmenim zahtjevom na sudu, što se mora unijeti u zapisnik s rasprave. Zastupnik pravne osobe mora imati pisanu punomoć (koja ne mora biti ovjerena kod javnog bilježnika) ili isprave kojima se potvrđuje da je ovlašten zastupati pravnu osobu bez

posebnih ovlaštenja. Ako je zastupnik odvjetnik (*zvērīnāts advokāts*), zastupanje se mora potvrditi ugovorom (*orderis*), a ako će odvjetnik djelovati u ime stranke, to se mora potvrditi pisanom punomoći (koju u tom slučaju ne mora ovjeriti javni bilježnik). Ako osoba ima zastupnika, sudu se dostavljaju potrebne isprave koje potpisuje zastupnik koji zastupa osobu u skladu s punomoći.

1.5 Pravila koja se odnose na izvođenje dokaza

Izvođenje dokaza podliježe općim odredbama Zakona o parničnom postupku. U skladu s tim u sporovima u okviru pojednostavnjenog postupka dokazi mogu biti u obliku očitovanja stranaka ili trećih osoba, izjava svjedoka, pisanih dokaza i mišljenja vještaka.

1.6 Pisani postupak

Sudac pokreće pojednostavnjeni postupak na temelju pisanog zahtjeva. Tuženiku se šalju preslika zahtjeva i obrazac za očitovanje, a on mora dostaviti svoje očitovanje u roku od 30 dana od dana kad mu je zahtjev poslan. Ovisno o okolnostima i prirodi slučaja tuženiku se mogu poslati i dokumenti priloženi zahtjevu. Osim toga, Sud obavještava tuženika da izostanak njegova očitovanja neće spriječiti donošenje presude u predmetu te da može tražiti da se predmet iznese na sudu.

Pri slanju dokumenata strankama sud će im objasniti njihova postupovna prava, obavijestiti ih o sastavu suda koji će razmatrati predmet i objasniti kako mogu uložiti prigovor sudu. Na temelju Zakona o parničnom postupku stranke imaju postupovna prava s obzirom na pripremu predmeta za ročište, koja mogu ostvariti najkasnije sedam dana prije dana određenog za ročište.

Tuženik može podnijeti svoje očitovanje koristeći obrazac koji je odobrio Kabinet ministara. Predložak je jedan od obrazaca iz prilogâ Uredbi Kabineta br. 305 od 29. svibnja 2018. o obrascima koji se moraju koristiti u pojednostavnjenom postupku. Tuženik u očitovanju mora navesti sljedeće podatke:

1. naziv suda kojem se podnosi očitovanje
2. ime, prezime, osobni identifikacijski broj i boravište ili, ako to nije moguće, stvarno prebivalište tužitelja; ili u slučaju pravne osobe, njezin naziv, matični broj i sjedište
3. ime, prezime, osobni identifikacijski broj te boravište i dodatnu prijavljenu adresu tuženika ili, ako to nije moguće, stvarno prebivalište tuženika; ili u slučaju pravne osobe, njezin naziv, matični broj i sjedište; osim toga, tuženik može navesti i drugu adresu za korespondenciju sa sudom
4. broj i predmet spora
5. priznaje li tužbeni zahtjev, u cijelosti ili djelomično
6. svoje prigovore protiv tužbe, razloge i zakonodavstvo na kojima se temelje
7. dokaze u prilog svojim prigovorima protiv tužbe
8. zahtjeve za otkrivanje dokaza
9. želi li naknadu sudskih troškova
10. želi li naplatiti troškove vođenja postupka, pri čemu treba navesti iznos i priložiti dokumente koji ga potkrepljuju
11. zahtijeva li da se predmet iznese na sudu
12. sve druge okolnosti koje smatra važnima za ročište u predmetu
13. sve druge zahtjeve
14. popis dokumenata priloženih uz očitovanje
15. vrijeme i mjesto na kojem je očitovanje sastavljeno.

Tuženik ima pravo podnijeti protutužbu u roku od 30 dana od dana kad mu je zahtjev poslan:

1. ako je između tražbina iz izvorne tužbe i protutužbe moguć međusobni prijeboj,
2. ako bi prihvaćanje protutužbe spriječilo sud da odobri sve ili dio tužbenih zahtjeva iz izvorne tužbe,
3. ako su protutužba i izvorna tužba međusobno povezane, a predmet se brže i pravilnije može riješiti ako se razmatraju zajedno. Spor se vodi u skladu s postupkom za tužbe u okviru pojednostavnjenog postupka ako je sama protutužba tužba u okviru pojednostavnjenog postupka, odnosno ako je u okvirima dopuštene gornje granice i ako je tako sastavljena.

Ako je iznos koji se traži u protutužbi veći od gornje granice za tužbu u okviru pojednostavnjenog postupka ili ako protutužba nije zahtjev za povrat novca ili zahtjev za naplatu tražbina za održavanje, sud će predmet razmatrati

u skladu s redovnim sudskim postupkom.

Ako stranke ne traže da se predmet razmatra na sudskoj raspravi i ako sud smatra da rasprava nije potrebna, spor u okviru pojednostavnjenog postupka vodi se u pisanom postupku, a stranke se pravodobno obavješćuju o datumu kad će skraćena presuda biti dostupna u internetskom sustavu. Datum kad je skraćena presuda dostupna u internetskom sustavu smatra se datumom sastavljanja presude. Sud će predmet razmotriti na ročištu u skladu s redovnim sudskim postupkom ako je zaprimio obrazloženi zahtjev stranke i ako smatra da je potrebno odlučivati o predmetu na raspravi. Sud može i na vlastitu inicijativu rješavati predmet na ročištu. Ako osoba nema prebivalište ili boravište u Latviji, ali njezina je adresa poznata, sudska pismena dostavljaju se i uručuju u skladu s međunarodnim pravom obvezujućim za Latviju ili pravom Europske unije, uključujući Uredbu (EU) 2020/1784 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. studenoga 2020. o dostavi, u državama članicama, sudskih i izvansudskih pismena u građanskim ili trgovačkim stvarima.

1.7 Sadržaj presude

U sporovima u okviru pojednostavnjenog postupka sud sastavlja skraćenu presudu. Skraćena presuda sastavlja se u skladu s općim zahtjevima za sadržaj presude (članak 193. Zakona o parničnom postupku), uz iznimku obrazloženja, u kojem se navode samo predmet tužbenog zahtjeva, zakoni i propisi na koje se stranka poziva te tužbeni zahtjev i razlozi presude, koji sadržavaju samo zakonodavstvo na koje se sud pozvao.

U sporu u okviru pojednostavnjenog postupka sud sastavlja potpunu presudu (u skladu s općim zahtjevima za sadržaj presude) ako stranka podnese pisani zahtjev za sastavljanje presude. Zahtjev se mora podnijeti sudu u roku od 10 dana od dana objave skraćene presude (datum kad je skraćena presuda dostupna u internetskom sustavu). Sud može i na vlastitu inicijativu sastaviti potpunu presudu. Sud će potpunu presudu sastaviti u roku od 20 dana od isteka roka za podnošenje zahtjeva za sastavljanje presude. Datum kad je potpuna presuda dostupna u internetskom sustavu smatra se datumom sastavljanja presude.

1.8 Povrat troškova

Za sporove u okviru pojednostavnjenog postupka vrijede opća pravila o plaćanju sudskih troškova.

Kad donese presudu, sud će stranci koja nije uspjela u postupku naložiti da plati sve sudske troškove stranke koja je uspjela u postupku (državna pristojba i troškovi postupka). Ako se zahtjev prihvati samo djelomično, tuženiku će se naložiti da plati sudske troškove tužitelja razmjerno prihvaćenim tužbenim zahtjevima, a tužitelj će morati platiti sudske troškove tuženika razmjerno odbijenim tužbenim zahtjevima. Ako odustane od tužbe, tužitelj mora nadoknaditi sudske troškove tuženika. U tom slučaju tuženik ne nadoknađuje sudske troškove koje je platio tužitelj. Međutim, ako tužitelj odustane od tužbe jer je tuženik dobrovoljno ispunio zahtjev nakon podnošenja zahtjeva, sud može naložiti tuženiku da plati sudske troškove tužitelja na njegov zahtjev.

Slično tomu, ako odluči da neće provesti postupak, sud će na zahtjev tuženika naložiti tužitelju da naknadi sudske troškove koje je snosio tuženik.

Ako je tužitelj oslobođen sudskih troškova, tuženiku se može naložiti da plati sudske troškove državi razmjerno prihvaćenom dijelu zahtjeva.

Jamstvo od 70 EUR plaća se za sporednu tražbinu. Ako sud u cijelosti ili djelomično poništi ili preinači pobijanu presudu, jamstvo se vraća. Ako odbije žalbu, jamstvo se ne vraća.

1.9 Mogućnost žalbe

Protiv prvostupanjske presude žalba (*apelācija*) dopuštena je u sljedećim slučajevima:

- sud je pogrešno primijenio ili protumačio pravilo materijalnog prava, što je dovelo do pogrešne odluke u predmetu
- sud je povrijedio pravilo materijalnog prava, što je dovelo do pogrešne odluke u predmetu
- sud je pogrešno utvrdio činjenice, netočno ocijenio dokaze ili pružio netočnu pravnu ocjenu okolnosti predmeta, što je dovelo do pogrešne odluke u predmetu.

Ako se spor u okviru pojednostavnjenog postupka razmatra u obliku pisanog postupka, rok za žalbu na presudu (20 dana) teče od dana sastavljanja presude.

U žalbi u kojoj se tvrdi da je presuda manjkava osim točaka navedenih u Zakonu o parničnom postupku mora se navesti i sljedeće:

- koje je pravilo materijalnog prava prvostupanjski sud nepravilno primijenio ili protumačio ili koje je pravilo postupovnog prava povrijedio te kako je to utjecalo na odlučivanje u predmetu
- koja su činjenična utvrđenja prvostupanjskog suda pogrešna, koji su dokazi pogrešno ocijenjeni, kako se može smatrati da je pravna ocjena okolnosti predmeta manjkava i kako je to utjecalo na odlučivanje u predmetu.

Sudac prvostupanjskog suda odlučit će o prihvaćanju žalbe i odrediti rok u kojem je žalitelj dužan otkloniti nedostatke ako žalba nije u skladu sa zahtjevima iz Zakona o parničnom postupku ili, u određenim slučajevima određenima zakonom, uz žalbu nisu priloženi prijevod i pripadajući dokumenti. Ako se nedostaci otklone u roku, smatra se da je žalba podnesena onog dana kad je podnesena prvi put. U protivnom se smatra da nije ni podnesena te se vraća žalitelju.

Žalba koja nije potpisana, koju je podnijela osoba koja nije propisno ovlaštena za njezino podnošenje ili za koju nije plaćena državna pristojba (koja se plaća za žalbu po stopi koja se izračunava prema iznosu spora na prvostupanjskom sudu) neće se prihvatiti i vratit će se žalitelju. Odluka o odbijanju prihvaćanja žalbe ne može se osporiti.

Nakon što se uvjerio da su zahtjevi za postupak za podnošenje žalbe ispunjeni, sudac ili u određenim slučajevima tročlano sudsko vijeće žalbenog suda donosi odluku o pokretanju žalbenog postupka u roku od 30 dana od primitka žalbe.

Ako utvrdi da postoji barem jedan mogući razlog za žalbu, sudac donosi odluku o pokretanju žalbenog postupka i o tome bez odgode obavješćuje stranke te naznačuje rok za dostavu pisanih očitovanja.

Ako sudac imenovan za odlučivanje o žalbi smatra da žalbeni postupak treba odbiti, o pitanju pokretanja postupka odlučuje tročlano sudsko vijeće.

Ako barem jedan od trojice sudaca smatra da postoji barem jedan mogući razlog za pokretanje žalbenog postupka, suci donose odluku o pokretanju žalbenog postupka, o čemu odmah obavješćuju stranke.

Ako jednoglasno ocijene da ne postoji nijedan razlog za pokretanje žalbenog postupka, suci donose odluku o odbijanju pokretanja žalbenog postupka, o čemu odmah obavješćuju stranke. Ta se odluka sastavlja u obliku rješenja (*rezolucija*) i ne može se osporiti.

Stranke mogu podnijeti pisana očitovanja na žalbu u roku od 20 dana od dana kad ih je žalbeni sud obavijestio o pokretanju postupka.

Nakon što je poslana obavijest o pokretanju žalbenog postupka, stranka ima 20 dana za podnošenje protužalbe. Ako primi protužalbu, sud je bez odgode šalje drugim strankama.

Žalbe u okviru pojednostavnjenog postupka rješavaju se u obliku pisanog postupka. Stranke se pravodobno obavješćuju o datumu kad će presuda biti dostupna na internetu te o sastavu suda i njihovu pravu na prigovor sucu. Presuda se smatra sastavljenom na dan kad je postala dostupna u internetskom sustavu. Ako to sud ocijeni potrebnim, spor u okviru pojednostavnjenog postupka može se rješavati na sudu.

Protiv presude žalbenog suda ne može se podnijeti žalba u kasacijskom postupku, a ona stupa na snagu na dan izricanja ili, ako se predmet vodi u pisanom postupku, na dan sastavljanja.

■ Posljednji put ažurirano: 10/05/2024

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJM-a. Prijevođe je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.